

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 października 2015 r.

Sąd Okręgowy w Szczecinie VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSO Monika Miller-Młyńska
Protokolant:	st. sekr. sądowy Katarzyna Herman

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 14 października 2015 r. w S.

sprawy A. K. (1)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w S.

o prawo do emerytury pomostowej

na skutek odwołania A. K. (1)

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w S.

z dnia 17 czerwca 2015 roku znak: EPOM/25/039087308

I. zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje A. K. (1), poczynając od dnia 8 października 2015 roku, prawo do emerytury pomostowej;

II. oddala odwołanie w pozostałym zakresie.

SSO Monika Miller-Młyńska

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 17 czerwca 2015 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. odmówił A. K. (1) przyznania prawa do emerytury pomostowej, powołując się na przepis art. 51 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych i wskazując, że ubezpieczony nie udowodnił rozwiązania stosunku pracy z ostatnim pracodawcą, a nadto nie przedłożył zaświadczenia wystawionego przez zakład pracy, stwierdzającego, że przed dniem 01.01.2009 roku wykonywał pracę w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze. Dodatkowo w decyzji zaznaczono, że brak jest także podstaw do przyznania prawa do emerytury pomostowej na podstawie art. 4 ustawy, gdyż ubezpieczony nie osiągnął wieku 60 lat, nie udowodnił rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą a po dniu 31 grudnia 2008 roku nie wykonywał prac w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy.

A. K. (1) odwołał się od powyższej decyzji, wnosząc o przyznanie mu prawa do emerytury pomostowej. W uzasadnieniu wskazał, że nie jest możliwe dostarczenie żądanego przez ZUS zaświadczenia, gdyż jego zakład pracy już nie istnieje.

Zwrócił jednakże uwagę, że wykonywał zawód rybaka morskiego, co zostało potwierdzone przez pracodawcę, który wydał mu świadectwo wykonywania prac w szczególnych warunkach.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie w całości, z tych samych powodów co wskazane w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

A. K. (1) urodził się (...). Wniosek o emeryturę pomostową złożył w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych Oddziale w S. w dniu 26 maja 2015 roku.

Ubezpieczony legitymuje się udowodnionym okresem składkowym i nieskładkowym wynoszącym ogółem 33 lata, 6 miesięcy i 23 dni. Po dniu 31 grudnia 2008 roku nie wykonywał pracy w szczególnych warunkach ani w szczególnym charakterze.

Okoliczności niesporne a nadto dowody – dokumenty w aktach ZUS O/S. dotyczących ubezpieczonego.

Zarówno w dacie składania wniosku o emeryturę pomostową, jak i w dacie wydawania zaskarżonej decyzji A. K. pozostawał w zatrudnieniu. Poczynając od 1 września 2004 roku był bowiem nieprzerwanie zatrudniony na podstawie umowy o pracę w Zespole Szkół Ogólnokształcących w Ś. (i jego poprzednikach prawnych). Stosunek pracy został rozwiązany z dniem 7 października 2015 roku.

Dowód: świadectwo pracy z dnia 7 października 2015 roku – k. 27 akt sądowych.

W okresie od 3 czerwca 1980 roku do 31 stycznia 2003 roku A. K. (1) był zatrudniony w Przedsiębiorstwie (...) w Ś., przy czym w okresie od 21 czerwca 1980 roku do 15 listopada 2002 roku wykonywał prace na statkach rybackich w rybołówstwie dalekomorskim na stanowiskach kolejno pomocnika kucharza okrętowego, stewarda, młodszego kucharza okrętowego - piekarza. Świadczone przez niego prace były pracą w szczególnych warunkach w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. (Dz.U. nr 8 poz. 43), wykaz B, dział IV, poz. 4, wykonywaną w pełnym wymiarze czasu pracy. W okresach od 14 listopada 1992 roku do 31 grudnia 1992 roku oraz od 4 lutego do 6 maja 1993 roku ubezpieczony korzystał przy tym z urlopów bezpłatnych, zaś w okresach od 7 lipca 1992 roku do 5 sierpnia 1992 roku, od 19 kwietnia 1994 roku do 13 stycznia 1995 roku oraz od 1 grudnia 1999 roku do 3 marca 2000 roku – z zasiłków chorobowych.

W czasie swojego zatrudnienia w (...) A. K. był zamustrowany kolejno na następujących statkach – trawlerach rybackich: (...), dwukrotnie (...), (...), (...), (...), (...), (...), „Rybak Morski, (...), (...), ponownie (...), ponownie (...), (...), siedmiokrotnie (...) oraz (...). Wszystkie te statki były bądź statkami łowczymi, bądź łowczo-przetwórczymi lub były wykorzystywane jako statki bazy – przetwórcze.

Dowody:

- dokumentacja w aktach osobowych A. K. z okresu zatrudnienia w (...) w Ś. – k. 26 akt sprawy;
- książeczki żeglarskie A. K. – k. 15 akt sprawy.

W roku 2003 były pracodawca, będący już wówczas w likwidacji, wystawił ubezpieczonemu dokument zatytułowany „świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach”, w którym podał imię i nazwisko ubezpieczonego, datę jego urodzenia datę podjęcia oraz ustania zatrudnienia, a nadto stwierdził charakter i stanowisko pracy w poszczególnych okresach. W dokumencie tym wskazano w szczególności, iż A. K. (1) od 21 czerwca 1980 roku do 15 listopada 2002 roku stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace na statkach rybackich w rybołówstwie dalekomorskim na stanowiskach pomocnika kucharza okrętowego, stewarda i młodszego kucharza okrętowego – piekarza, wymienionych w wykazie B, dziale nr 4, poz. nr 4 pkt 19 stanowiącym załącznik do zarządzenia nr 24 Ministra

– Kierownika (...) z dnia 15.08.1993r. w sprawie prac wykonywanych w szczególnych warunkach w zakładach pracy resortu gospodarki morskiej.

Dowód: świadectwo wykonywania prac w szczególnych warunkach - k. 21 akt ZUS O/S. dot. A. K..

(...) aktualnie nie istnieje; nie prowadziła także faktycznie jakiegokolwiek działalności już w roku 2009. Dokumentacja przedsiębiorstwa jest przechowywana przez Ośrodek (...) spółkę z o.o. w P..

Niesporne.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie okazało się uzasadnione.

W niniejszym postępowaniu koniecznym było zbadanie zasadności odwołania od zaskarżonej decyzji odmawiającej A. K. (1) prawa do emerytury pomostowej, w której podstawą rozstrzygnięcia organu rentowego był m.in. brak u ubezpieczonego zaświadczenia wystawionego przez pracodawcę, stwierdzającego, że przed dniem 01.01.2009 roku wykonywał pracę w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze. Organ rentowy stanął bowiem (jak wynika zarówno z odpowiedzi na odwołanie, jak i z zaskarżonej decyzji) na stanowisku, że gdyby takie zaświadczenie zostało przedłożone i ubezpieczony rozwiązałby stosunek pracy emerytura pomostowa zostałaby ubezpieczonemu przyznana, a to z uwagi na fakt, że spełnił wszystkie pozostałe przesłanki określone przepisem art. 49 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 roku o emeryturach pomostowych (Dz.U. 2008 nr 237, poz. 1656, dalej jako: ustawa).

Zgodnie z treścią przepisu art. 4 w zw. z art. 8 ustawy, prawo do emerytury pomostowej, przysługuje pracownikowi, który spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) urodził się po dniu 31 grudnia 1948 r.;
- 2) osiągnął wiek wynoszący, co najmniej 50 lat dla kobiet i co najmniej 55 lat dla mężczyzn;
- 3) ma okres składkowy i nieskładkowy, ustalony na zasadach określonych w art. 5-9 i art. 11 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiet i co najmniej 25 lat dla mężczyzn;
- 4) ma okres pracy w szczególnych warunkach, w przypadku ubezpieczonego takiej o jakiej mowa w załączniku nr 1 do ustawy w punkcie 22, wynoszący co najmniej 10 lat;
- 5) przed dniem 1 stycznia 1999 r. wykonywał prace w szczególnych warunkach lub prace w szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy lub art. 32 i art. 33 ustawy o emeryturach i rentach z FUS;
- 6) po dniu 31 grudnia 2008 r. wykonywał pracę w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3;
- 7) nastąpiło z nim rozwiązanie stosunku pracy.

Dodatkowo należało mieć na uwadze przepis art. 49 ustawy, przewidujący, iż prawo do emerytury pomostowej przysługuje również osobie, która:

- 1) po dniu 31 grudnia 2008 r. nie wykonywała pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3;
- 2) spełnia warunki określone w art. 4 pkt 1-5 i 7 i art. 5-12;
- 3) w dniu wejścia w życie ustawy miała wymagany w przepisach, o których mowa w pkt 2, okres pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3.

Jak wynika z dowodów zebranych w toku niniejszego postępowania ubezpieczony osiągnął wiek emerytalny wynoszący 55 lat, a także posiada wymagany powyższymi uregulowaniami staż pracy wynoszący łącznie ponad 25 lat. W ocenie sądu A. K. spełnił jednak także i pozostałe przesłanki wymagane do przyznania mu prawa do emerytury pomostowej, co ostatecznie nakazywało dokonanie zmiany zaskarżonej decyzji.

I. Przesłanka rozwiązania stosunku pracy

Niesporne w niniejszej sprawie było to, że tak na dzień składania wniosku o emeryturę pomostową, jak i na dzień wydawania zaskarżonej decyzji A. K. (1) pozostawał w zatrudnieniu. Łączący go z pracodawcą stosunek pracy rozwiązał jednak przed zamknięciem rozprawy w niniejszej sprawie (co nastąpiło w dniu 14 października 2015 roku), bo z dniem 7 października 2015 roku.

W powyższej sytuacji, mając na uwadze treść przepisu art. 316 § 1 ustawy – Kodeks postępowania cywilnego, za dopuszczalną można było uznać taką sytuację, w której warunek rozwiązania umowy o pracę ziściłby się najpóźniej w dniu zamknięcia rozprawy w niniejszej sprawie. Jak wskazał Sąd Najwyższy w uzasadnieniu wyroku z dnia 2 sierpnia 2007r., sygn. akt III UK 25/07, OSNP 2008 nr 19-20, poz. 293, a który to pogląd sąd orzekający w niniejszej sprawie w pełni podziela, przepis art. 316 § 1 k.p.c. stanowi, że po zamknięciu rozprawy sąd wydaje wyrok biorąc za podstawę stan rzeczy istniejący w chwili zamknięcia rozprawy; w szczególności zasądzeniu roszczenia nie stoi na przeszkodzie okoliczność, że stało się ono wymagalne w toku sprawy. Wprawdzie postępowanie odrębne w sprawach ubezpieczeń społecznych, regulowane przepisami art. 477⁸ k.p.c. - (...) k.p.c. ma specyficzny charakter, gdyż jest kontynuacją postępowania administracyjnego i rola sądu sprowadza się do kontroli prawidłowości decyzji kończącej to postępowanie, to jednak nie można pozbawić sądu możliwości stosowania także przepisu art. 316 § 1 k.p.c. Oczywiście jednak, skoro postępowanie sądowe w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych wszczyna się poprzez wniesienie odwołania od negatywnej decyzji organu rentowego, to postępowanie to ma na celu zweryfikowanie stanowiska tego organu wyrażonego w decyzji, a więc ze swej istoty weryfikacja ta nie powinna uwzględniać stanu istniejącego w dacie późniejszej niż data jej wydania. Oczywiście jest także to, że z żądaniem prawa do renty nie można wystąpić bezpośrednio do sądu, pomijając drogę postępowania administracyjnego. Przeciwnie stanowisko przeczyłoby generalnej zasadzie, że w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych postępowanie sądowe poprzedza obligatoryjne postępowanie administracyjne, zakończone decyzją administracyjną i dopiero wtedy otwiera się droga sądowa do dochodzenia roszczenia. Jednakże to, co jawi się jako oczywistość przy wystąpieniu z żądaniem przyznania prawa do określonego świadczenia (w niniejszym przypadku – prawa do emerytury pomostowej), „nie jest już tak jednoznaczne w sytuacji trwającego już przed sądem procesu odwoławczego od decyzji, kiedy to okazuje się, że ostatnia przesłanka prawa do tego świadczenia spełniła się w sposób pewny i niekwestionowany przez organ rentowy już po wydaniu decyzji. Stąd pytanie, czy w takiej sytuacji uzyskanie prawa do renty wymaga złożenia ponownego wniosku w organie rentowym, czyli rozpoczęcia procedury administracyjnej od nowa. Rozważenia zatem wymaga, czy w takim właśnie wypadku nie podlega modyfikacji generalna zasada sprowadzenia postępowania sądowego do badania legalności decyzji w chwili jej wydania, o ile oczywiście przepisy dotyczące postępowania odrębnego w sprawach z zakresu ubezpieczeń modyfikacji takiej wprost nie zakazują. Otóż w obecnym stanie prawnym, obowiązującym od dnia 1 stycznia 2005 r., w myśl art. 477¹⁴ § 4 k.p.c. w sprawie o świadczenie z ubezpieczeń społecznych, do którego prawo jest uzależnione od stwierdzenia niezdolności do pracy lub niezdolności do samodzielnej egzystencji, a podstawę do wydania decyzji stanowi orzeczenie lekarza orzecznika Zakładu Ubezpieczeń Społecznych lub orzeczenie komisji lekarskiej Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i odwołanie od decyzji opiera się wyłącznie na zarzutach dotyczących tego orzeczenia, sąd nie orzeka co do istoty sprawy na podstawie nowych okoliczności dotyczących stwierdzenia niezdolności do pracy lub niezdolności do samodzielnej egzystencji, które powstały po dniu złożenia odwołania od tej decyzji. W tym przypadku sąd uchyla decyzję, przekazuje sprawę do rozpoznania organowi rentowemu i umarza postępowanie. Przepis ten wyraźnie wyodrębnia określoną kategorię spraw z zakresu ubezpieczeń społecznych, w których spór sprowadza się do jednej z przesłanek prawa do świadczenia, a mianowicie do kwestii związanych z niezdolnością do pracy lub niezdolnością do samodzielnej egzystencji. Zakazuje on orzekać sądowi co do istoty sprawy w sytuacji zaistnienia, po wniesieniu odwołania do sądu, nowych okoliczności dotyczących stwierdzenia niezdolności do pracy lub niezdolności do samodzielnej egzystencji. Wynika z niego zatem, że wszystko, co ma walor nowości

po wniesieniu odwołania, nie podlega ocenie sądu, bowiem "nowości" te powinien w pierwszej kolejności ocenić organ rentowy. Nowe okoliczności dotyczące stwierdzenia niezdolności do pracy lub niezdolności do samodzielnej egzystencji, to również okoliczności, które wskazują na ewentualną możliwość powstania niezdolności do pracy po wniesieniu odwołania, a więc mogą być to okoliczności wskazujące na spełnienie się ostatniej przesłanki prawa do renty po wydaniu zaskarżonej decyzji. Przepis ten zatem wyklucza stosowanie w tych sprawach reguły wynikającej z art. 316 § 1 k.p.c. skoro istniejący stan rzeczy powstały w trakcie postępowania sądowego nie może być brany pod uwagę przez sąd i co więcej stanowi on przeszkodę procesową w wydaniu merytorycznego rozstrzygnięcia w ogóle. Ograniczenia takiego nie doznają jednak pozostałe kategorie spraw z zakresu ubezpieczeń społecznych (...), stąd też stanowisko, że w takich sprawach zasada badania legalności decyzji organu rentowego na dzień jej wydania ma charakter bezwzględny, nie jest tak oczywista. Ostatecznie bowiem postępowanie sądowe toczy się według reguł wynikających z przepisów Kodeksu postępowania cywilnego, a odwołanie od decyzji organu rentowego zastępuje pozew w sprawie cywilnej. Stąd też założenie, że orzekanie w procesie przed sądem w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych dotyczy wyłącznie badania legalności decyzji organu rentowego, nie może mieć charakteru absolutnego. Ma ono bowiem uzasadnienie tylko wtedy, kiedy odwołanie się do art. 316 § 1 k.p.c. wypaczałoby charakter postępowania w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych i prowadziłoby do jaskrawego pominięcia odrębności tego postępowania poprzez całkowite pozbawienie znaczenia postępowania administracyjnego poprzedzającego postępowanie sądowe. Niebezpieczeństwa takiego nie ma w sytuacji, kiedy spełnienie się ostatniej z przesłanek prawa do świadczenia (osiągnięcie wymaganego stażu ubezpieczeniowego) w trakcie postępowania sądowego jest oczywiste i niekwestionowane przez organ rentowy. Takie też stanowisko zaprezentowane zostało w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 25 stycznia 2005 r., I UK 152/04 (OSNP 2005 nr 17, poz. 273), który przyjął, że z art. 316 § 1 k.p.c. nie wynika obowiązek przeprowadzenia dowodów w celu ustalenia niezdolności do pracy, która miała powstać po wydaniu zaskarżonej odwołaniem decyzji odmawiającej prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy oraz wywiódł, że zasadą jest, iż sąd ocenia legalność decyzji organu rentowego według stanu rzeczy istniejącego w chwili jej wydania, a jedynie wyjątkowo może przyznać ubezpieczonemu świadczenie, jeżeli warunki je uzasadniające zostały spełnione po wydaniu zaskarżonej decyzji. Wyjątek taki jest obwarowany szeregiem zastrzeżeń, takich jak oczywistość prawa do świadczenia i pewność co do merytorycznego rozstrzygnięcia sprawy przez organ rentowy w razie ponownego zgłoszenia wniosku. Również w wyroku z dnia 20 maja 2004 r., II UK 395/03 (OSNP 2005 nr 3, poz. 43), Sąd Najwyższy dostrzegł wyjątkowość sytuacji, w której warunek w postaci wymaganego stażu ubezpieczeniowego spełnia się po wydaniu zaskarżonej decyzji i mimo że wyraził pogląd, iż warunki nabycia prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy określone w art. 57 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS muszą być spełnione łącznie w chwili wydania decyzji przez organ rentowy i stwierdził, że w postępowaniu odwoławczym od decyzji odmawiającej prawa do tej renty sąd ubezpieczeń społecznych ocenia legalność decyzji według stanu rzeczy istniejącego w chwili jej wydania, za aksjologicznie usprawiedliwione uznał przyznanie prawa do renty (...). Z kolei w wyroku z dnia 7 lutego 2002 r., II UKN 13/01 (OSNP 2003 nr 22, poz. 549), Sąd Najwyższy stwierdził, że przy ustalaniu prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, doliczenie w postępowaniu sądowym do okresów składkowych i nieskładkowych uwzględnionych przez organ rentowy okresów ubezpieczenia przypadających po wydaniu zaskarżonej decyzji, nie jest naruszeniem art. 33 ust. 1 pkt 5 w związku z ust. 2 ustawy z dnia 14 grudnia 1982 r. o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin (Dz.U. Nr 40, poz. 267 ze zm.). Pogląd ten poparł wieloletnią praktyką sądów ubezpieczeń społecznych i orzecznictwem byłego Trybunału Ubezpieczeń Społecznych oraz Sądu Najwyższego (por. wyroki: z dnia 7 lipca 1971 r., III URN 9/71, OSPiKA 1972/2 nr 42, z 15 stycznia 1987 r., II URN 290/86, (...) 1987 nr 7, s. 62, z dnia 23 czerwca 1988 r., II URN 29/88, OSPiKA 1989 nr 5, poz. 107). Wreszcie w wyroku z dnia 10 marca 1998 r., II UKN 555/97 (OSNAPiUS 1999 nr 5, poz. 181), Sąd Najwyższy po raz kolejny stwierdził, że sąd ocenia legalność decyzji rentowej według stanu rzeczy istniejącego w chwili jej wydania. Jednakże dalej wywiódł, że sąd może przyznać ubezpieczonemu świadczenie, jeżeli warunki je uzasadniające zostały spełnione po wydaniu zaskarżonej decyzji (art. 316 § 1 k.p.c.). Wywiódł także, że jeżeli sąd ustali, iż jedyna przyczyna odmowy przyznania emerytury lub renty ustała po wydaniu zaskarżonej decyzji, jest władny wydać wyrok przyznający świadczenie z datą spełnienia się wszystkich przesłanek koniecznych do nabycia prawa do tego świadczenia. Ustalenia stanowiące faktyczną podstawę rozstrzygnięcia zawartego w takim wyroku muszą jednak dotyczyć okoliczności pewnych. Tylko w takich razach dopuszczalne jest swego rodzaju skrócenie procedury przez eliminację ponownego postępowania przed

organem rentowym z nowego wniosku o świadczenie niewątpliwie należne. Identyczne stanowisko wyrażone zostało w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 10 marca 1998 r., II UKN 555/97 (OSNAPiUS 1999 nr 5, poz. 181).”

Przenosząc powyższe na grunt niniejszej sprawy trzeba więc przypomnieć, iż ubezpieczony rozwiązał swój stosunek pracy z dniem 7 października 2015 roku, a zatem w toku postępowania sądowego, przed zamknięciem rozprawy. Oznacza to, że w sposób niesporny została spełniona jedna z przesłanek, której brak uniemożliwiał organowi rentowemu wydanie decyzji pozytywnej.

II. Przesłanka posiadania zaświadczenia o jakim mowa w art. 51 ustawy o emeryturach pomostowych.

Przepis art. 51 ustawy o emeryturach pomostowych stanowi, iż „płatnik składek jest zobowiązany do wystawiania zaświadczeń o okresach pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3, za okresy przypadające przed dniem 1 stycznia 2009 r. Przepis art. 12 stosuje się odpowiednio.” Definicja płatnika składek została przy tym zamieszczona w art. 2 pkt 2 ustawy, gdzie sprecyzowano, że pod pojęciem tym trzeba rozumieć „pracodawcę, o którym mowa w art. 4 pkt 2 lit. a ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (czyli osobę zatrudniającą pracowników lub u której odbywana jest służba zastępcza oraz jednostkę organizacyjną lub osobę fizyczną pozostającą z inną osobą fizyczną w stosunku prawnym uzasadniającym objęcie tej osoby ubezpieczeniami społecznymi, w tym z tytułu przebywania na urlopie wychowawczym albo pobierania zasiłku macierzyńskiego, z wyłączeniem osób, którym zasiłek macierzyński wypłaca Zakład) oraz ubezpieczonego, o którym mowa w art. 4 pkt 2 lit. d tejże ustawy (czyli osobę zobowiązaną do opłacania składek na własne ubezpieczenie społeczne). Dodatkowo, należało mieć na uwadze całość regulacji zamieszczonych w rozdziale 6 ustawy o emeryturach pomostowych, w którym określono m.in. zasady i tryb opłacania składek na Fundusz Emerytur Pomostowych. W szczególności, w zamieszczonym w tym rozdziale przepisie art. 37 ust. 1, wskazano, że składkę na Fundusz Emerytur Pomostowych oblicza, rozlicza i opłaca co miesiąc płatnik składek. Trzeba przy tym zaznaczyć, iż ów Fundusz został powołany do życia właśnie omawianą ustawą (por. art. 29 ust. 1), która w tym zakresie weszła w życie z dniem 1 stycznia 2010r., a więc już po wydaniu zaskarżonej w niniejszej sprawie decyzji (vide: art. 57 pkt 1 ustawy). Oceniając w tym aspekcie całość przytoczonych regulacji, możliwym było wyprowadzenie z nich jedynie takiego wniosku, iż w każdym przypadku, w którym w ustawie mowa jest o płatniku składek i jego obowiązkach, ustawodawca miał na myśli płatnika składek na Fundusz Emerytur Pomostowych, a więc te podmioty o jakich mowa w przepisach art. 4 pkt 2 lit. a oraz lit. d ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, które począwszy od dnia 1 stycznia 2010r. zatrudniały osoby wykonujące prace w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze i w związku z tym zobowiązane były do opłacania składek na ten fundusz (art. 35 ust. 1 ustawy). Tylko tacy więc płatnicy składek (a nie wszystkie, abstrakcyjnie rozumiane, podmioty, które kiedykolwiek opłaciły jakąkolwiek składkę na ubezpieczenie społeczne) mają obowiązek wystawiania zaświadczeń o jakich mowa w przepisie art. 51. Skoro więc ubezpieczony był zatrudniony w Przedsiębiorstwie (...) w Ś. tam wykonywał pracę w warunkach szczególnych, a podmiot ten – co jest faktem w S. notoryjnym, także dla Zakładu Ubezpieczeń Społecznych – od roku 2004 nie prowadzi już absolutnie żadnej działalności, w szczególności nie zatrudnia pracowników, a już na pewno działalności takiej nie prowadził poczynając od dnia 1 stycznia 2009 roku, brak było podstaw do uznania go za płatnika składek na Fundusz Emerytur Pomostowych, zobowiązanego do wystawiania omawianych zaświadczeń.

Rozumowanie przedstawione przez organ rentowy było jednak błędne także i z innego powodu. Organ ten pominął bowiem całkowicie regulację zamieszczoną w przepisie art. 3 ust. 7 ustawy, zgodnie z którą „za pracowników wykonujących prace w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze uważa się również osoby wykonujące przed dniem wejścia w życie ustawy prace w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy lub art. 32 i art. 33 ustawy o emeryturach i rentach z FUS”. Na gruncie zaś omawianych przepisów (stosowanych zawsze łącznie z przepisami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (vide art. 32 ust. 4 ustawy emerytalnej), nie budziło nigdy wątpliwości sądu ani organu rentowego, iż okresy wykonywania takich prac mogą zostać stwierdzone bądź w świadectwie pracy, bądź w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach (§ 2 ust. 2 przywołanego rozporządzenia). Takim zaś świadectwem, wystawionym ściśle według wzoru

o jakim mowa w rozporządzeniu, A. K. (1) dysponował i przedłożył je organowi rentowemu, który w żadnej mierze nie zakwestionował jego mocy wiążącej. Świadcstwo to spełnia wszelkie wymogi przewidziane przepisami prawa, w szczególności wynikające z § 22 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 października 2011r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe (Dz.U. 1983r., nr 237 poz. 1412). Nowe rozporządzenie (w odróżnieniu od obowiązującego dotychczas innego rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983r.) nie przewiduje w ogóle żadnych obostrzeń, jeśli chodzi o wymogi formalne, jakie muszą spełniać dowody przedkładane celem wykazania faktu wykonywania pracy w szczególnych warunkach, wskazując w § 22 wyłącznie, że „jeżeli ustawa nie stanowi inaczej, środkiem dowodowym stwierdzającym okresy zatrudnienia na podstawie umowy o pracę, powołania, wyboru, mianowania oraz spółdzielczej umowy o pracę jest świadctwo pracy, zaświadczenie płatnika składek lub innego właściwego organu, wydane na podstawie posiadanych dokumentów lub inny dokument, w tym w szczególności:

1) legitymacja ubezpieczeniowa;

2) legitymacja służbowa, legitymacja związku zawodowego, umowa o pracę, wpis w dowodzie osobistym oraz pisma kierowane przez pracodawcę do pracownika w czasie trwania zatrudnienia.”

Powyższe oznacza, że jeśli osoba ubiegająca się o świadczenie z tytułu wykonywania pracy w szczególnych warunkach przedłoży miarodajny dokument, potwierdzający wykonywanie przez nią takiej pracy, bez znaczenia będzie w tej sytuacji nazwa owego dokumentu (tj. czy jest to „zaświadczenie”, czy też „świadctwo”, albo dokument w ogóle bez nazwy), a istotne będzie jedynie to, jaką ma on treść, w szczególności czy zawiera wszystkie dane pozwalające zarówno na identyfikację osoby, której dotyczy, jak i czy pozwala na jednoznaczne ustalenie jakiego rodzaju pracę i w jakim okresie ta osoba wykonywała. Dokument jakim wylegitymował się przed organem rentowym A. K. (1), tj. „świadctwo wykonywania pracy w warunkach szczególnych” wszystkie te wymogi spełnia. W tej sytuacji postępowanie organu rentowego, domagającego się przedstawienia – obok tego świadctwa – jeszcze jakiegos innego „zaświadczenia”, należało ocenić jako działanie bezpodstawne.

III. Przesłanka legitymowania się przez ubezpieczonego wymaganym stażem pracy w warunkach szczególnych.

W świetle art. 3 ust. 7 ustawy o emeryturach pomostowych (zgodnie z którym za pracowników wykonujących prace w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze uważa się również osoby wykonujące przed dniem wejścia w życie ustawy prace w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy lub art. 32 i art. 33 ustawy o emeryturach i rentach z FUS) oraz art. 49 tego aktu, można wyodrębnić dwie grupy ubezpieczonych uprawnionych do emerytur pomostowych:

1) osoby, które wykonywały prace w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze przed dniem wejścia w życie tego aktu i kontynuowały ją po tym dniu oraz

2) osoby, które tego rodzaju prace wykonywały tylko przed dniem wejścia w życie ustawy.

W przypadku pierwszej grupy, do stażu pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze zalicza się zarówno prace tak kwalifikowane z mocy dawnych przepisów, jak i prace obecnie zaliczane do tego rodzaju prac, nawet jeśli niektóre z dawnych prac szczególnych wykonywanych przed dniem 1 stycznia 2009 r. nie są obecnie wymieniane w załączniku do ustawy o emeryturach pomostowych. Natomiast w przypadku drugiej z grup uprawnionych, zaliczeniu do wymaganego stażu podlegając tylko te prace w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze predystynujące do emerytury z art. 32 lub art. 33 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, które uznawane są za prace szczególne także w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych. Językowa wykładnia art. 4 i art. 49 ustawy prowadzi do wniosku, że warunkiem skutecznego ubiegania się o emeryturę pomostową jest legitymowanie się określonym stażem pracy w warunkach szczególnych lub o szczególnym charakterze (w rozumieniu ustawy o emeryturach pomostowych lub dotychczasowych przepisów) oraz kontynuowanie pracy w tych warunkach po wejściu w życie ustawy, a więc po 1 stycznia 2009 r. W przypadku, gdy osoba ubiegająca się o to świadczenie nie kontynuuje pracy w warunkach szczególnych lub o szczególnym charakterze i legitymuje się w związku z tym jedynie

stażem pracy "szczególnej" według poprzednio obowiązujących przepisów, może nabyć prawo do przedmiotowego świadczenia jedynie wówczas, gdy dotychczasowy staż pracy (okres prac) można kwalifikować w rozumieniu dziś obowiązujących przepisów jako prace w warunkach szczególnych (art. 3 ust. 1 ustawy) lub o szczególnym charakterze (art. 3 ust. 3 ustawy). Innymi słowy, brak podstaw prawnych do przyznania - z mocy art. 49 ustawy - emerytury pomostowej ubezpieczonemu, którego dotychczasowy okres pracy w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze nie jest okresem pracy w warunkach szczególnych lub o szczególnym charakterze w rozumieniu ustawy o emeryturach pomostowych (wyroki Sądu Najwyższego z dnia 13 marca 2012 r., II UK 164/11, OSNP 2013 nr 5-6, poz. 62; z dnia 4 września 2012 r., I UK 164/12, OSNP 2013 nr 15-16, poz. 185 i z dnia 4 grudnia 2013 r., II UK 159/13, LEX nr 1405231).

Zgodnie z definicją zawartą w art. 3 ust. 1 ustawy o emeryturach pomostowych, prace w szczególnych warunkach to prace związane z czynnikami ryzyka, mogące z wiekiem z dużym prawdopodobieństwem spowodować trwałe uszkodzenie zdrowia, wykonywane w szczególnych warunkach środowiska pracy, determinowanych siłami natury lub procesami technologicznymi, stawiające przed pracownikami - mimo zastosowania środków profilaktyki technicznej, organizacyjnej i metodycznej - wymagania przekraczające poziom ich możliwości, ograniczony w wyniku procesu starzenia się jeszcze przed osiągnięciem wieku emerytalnego, w stopniu utrudniającym ich pracę na dotychczasowym stanowisku. Wykaz prac w szczególnych warunkach określa załącznik nr 1 do ustawy. Z kolei pod pojęciem prac o szczególnym charakterze ustawodawca rozumie, zgodnie z art. 3 ust. 3 ustawy, prace wymagające szczególnej odpowiedzialności oraz szczególnej sprawności psychofizycznej, których możliwość należytego wykonywania w sposób niezagrażający bezpieczeństwu publicznemu, w tym zdrowiu lub życiu innych osób, zmniejsza się przed osiągnięciem wieku emerytalnego na skutek pogorszenia sprawności psychofizycznej, związanego z procesem starzenia się. Wykaz prac o szczególnym charakterze określa załącznik nr 2 do ustawy. W uzasadnieniach wyroków Trybunału Konstytucyjnego podkreśla się, że w ustawie o emeryturach pomostowych nastąpiła zasadnicza zmiana konstrukcyjna określenia wykazów prac szczególnych, wyrażająca się w dążeniu do ich ujednoczenia i oparcia na kryteriach zobiektywizowanych. Prawo do emerytur pomostowych określone zostało przede wszystkim w relacji do rodzajów prac, natomiast prawo do emerytur w obniżonym wieku emerytalnym wyznaczane było w relacji do wykazu stanowisk, ustalanych w poszczególnych zakładach przez uprawnione podmioty. Celem nowych rozwiązań było wyeliminowanie sytuacji, gdy formalnie zajmowane stanowisko nie odpowiadało rodzajowi wykonywanej pracy. Taka sytuacja mogła powodować, że pracownicy wykonujący ten sam zawód w różnych zakładach mogli wykonywać prace o różnej intensywności i w różnych warunkach środowiska. Natomiast w wykazach stanowisk stanowiących załączniki do ustawy o emeryturach pomostowych zostały wskazane jedynie te rodzaje prac w szczególnych warunkach i o szczególnym charakterze, które spełniają kryteria definicji odpowiednich prac zawarte w art. 3 ust. 1 i 3 ustawy (wyroki z dnia 16 marca 2010 r., K 17/09, OTK 2010 nr 3A, poz. 21; z dnia 25 listopada 2010 r., K 27/09, OTK 2010 nr 9A, poz. 109 i z dnia 3 marca 2011 r., K 23/09, OTK 2011 nr 2A, poz. 8).

Wracając do realiów niniejszej sprawy wypada przypomnieć, że A. K. (1), mający ukończony 55 rok życia, legitymujący się ponad 25-letnim stażem składkowym i nieskładkowym oraz zatrudniony w szczególnych warunkach przed dniem 1 stycznia 1999 r., wywodził swoje roszczenia do spornego świadczenia z preferencyjnego układu warunkującego nabycie uprawnień emerytalnych, zawartego w art. 8 ustawy o emeryturach pomostowych w związku z art. 49 tejże ustawy. Pracą w szczególnych warunkach, której wykonywanie przez krótszy (bo nie piętnasto- lecz dziesięcioletni) okres predestynuje do przedmiotowego świadczenia w wieku nie 60 (jak ma to miejsce w odniesieniu do pozostałych grup pracowników) ale 55 lat w przypadku mężczyzn, jest zaś między innymi praca rybaków morskich, wymieniona w punkcie 22 załącznika nr 1 do ustawy o emeryturach pomostowych. Niezbędne okazało się zatem dokonanie wykładni tego pojęcia, a w szczególności rozważenie, czy jego zakresem przedmiotowym objęte są również prace pomocnika kucharza okrętowego, stewarda i młodszego kucharza okrętowego - piekarza, wykonywane na statkach rybackich, które to prace wykonywał ubezpieczony w spornym okresie.

Ustawa o emeryturach pomostowych nie zawiera żadnej definicji pojęcia prac rybaków morskich. Nie zostało do niej także wydane jakiegokolwiek rozporządzenie wykonawcze, które wymieniałoby stanowiska, na których praca jest uważana za pracę rybaka morskiego. Również, mając na uwadze fakt, że ubezpieczony nie wykonywał pracy w

szczególnych warunkach po dniu wejścia w życie ustawy o emeryturach pomostowych, art. 49 tejże ustawy nie daje podstaw do oceny charakteru wykonywanej przez niego pracy w świetle bezpośrednio stosowanego art. 32 ustawy o emeryturach i rentach z FUS i rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. Jednak, mając na uwadze konieczność ustalenia zakresu pojęcia pracy rybaka morskiego, przepisy te i wydane w oparciu o nie przepisy resortowe należy przywołać pomocniczo. Wspomniane rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w swoich załącznikach identycznie sformułowane określenie: "prace rybaków morskich" wymienia w dwóch odrębnych pozycjach - w wykazie A Dziale VIII (w Transporcie i łączności) pod pozycją 9 oraz w Wykazie B Dziale IV (Prace różne) pod pozycją 4. Przepisy rozporządzenia nie zawierają żadnej definicji tego terminu, która wyjaśniałaby kryteria różnicowania prac rybaków morskich wymienionych w wykazie A i B. Tymczasem w zależności od zakwalifikowania danego rodzaju pracy do poszczególnych wykazów, w istotny sposób różnicowano warunki nabywania uprawnień emerytalnych, albowiem w myśl art. 8 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r., w przypadku prac wymienionych w wykazie B do nabycia prawa do emerytury wystarczało ukończenie przez mężczyznę wieku 55 lat oraz udokumentowanie okresu zatrudnienia przy wykonywaniu tych prac wynoszącego 10 lat (przy wykazaniu także wymaganego okresu zatrudnienia, o jakim mowa w § 3 rozporządzenia), podczas gdy w przypadku prac wymienionych w wykazie A warunkiem prawa do emerytury było osiągnięcie przez mężczyznę wieku 60 lat oraz udokumentowanie 15 lat pracy w warunkach szczególnych wymienionych w tym wykazie. Różnicowanie uprawnień do nabycia wcześniejszej emerytury w zależności od przyporządkowania poszczególnych prac wykazowi A lub B załącznika do rozporządzenia spowodowane było różną oceną szkodliwości dla zdrowia oraz stopnia uciążliwości prac wymienionych w każdym z tych wykazów. W przypadku prac rybaków morskich, dla ustalenia, jakiego rodzaju prace ustawodawca zaliczył do poszczególnych wykazów, konieczne jest więc posłużenie się resortowymi wykazami stanowisk, które jakkolwiek nie stanowią samodzielnej podstawy przyznania indywidualnych uprawnień, posiadają jednak charakter informacyjny, techniczno-porządkujący i uściślający, w szczególności wówczas, gdy w wykazie stanowiącym załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. nie wymienia się określonych stanowisk, lecz operuje się pojęciem ogólnym (wyroki Sądu Najwyższego z dnia 21 kwietnia 2004 r., II UK 337/03, OSNP 2004 Nr 22, poz. 392; z dnia 20 października 2005 r., I UK 41/05, OSNP 2006 nr 19-20, poz. 306; z dnia 25 lutego 2009 r., II UK 227/08, LEX nr 736740; z dnia 25 lutego 2010 r., II UK 218/09, LEX nr 590247; z dnia 24 listopada 2010 r., I UK 128/10, LEX nr 707405). Odwołując się zatem do treści zarządzenia nr 24 Ministra - Kierownika Urzędu Gospodarki Morskiej z dnia 15 sierpnia 1983 r. w sprawie prac wykonywanych w szczególnych warunkach w zakładach pracy resortu gospodarki morskiej (Dz. Urz. Urzędu Gospodarki Morskiej Nr 3, poz. 26), w tym do jego załącznika zawierającego szczegółowe wykazy prac w szczególnych warunkach, zauważyć należy, że za prace rybaków morskich zaliczone do wykazu A załącznika do zarządzenia uznane zostały prace wykonywane na wszystkich stanowiskach zajmowanych przez pracowników wpisanych na listę członków załogi statku, niezależnie od zatrudniającego ich podmiotu (wykaz A, dział VIII, poz. 9, pkt 1 zarządzenia), natomiast za prace rybaków morskich wymienione w wykazie B załącznika do rozporządzenia uznane zostały prace wykonywane nie tylko w określonych podmiotach (***wśród których wprost wymieniono Przedsiębiorstwo Usług (...) w Ś., w którym pracował A. K. (1)***), ale również wyłącznie na stanowiskach wymienionych w wykazie B, dziale IV, poz. 4 pkt 1-19 zarządzenia. (tak Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 11 kwietnia 2014 roku, sygn. akt III UK 124/13).

Mając powyższe na względzie, trzeba podkreślić, iż w wykazie B, dziale IV, poz. 4 pkt 19 wskazanego zarządzenia resortowego zaliczono do prac rybaków morskich także „pozostałe [czyli inne niż wymienione w punktach 1-18] etatowe stanowiska pracy na statku do wykonywania rybołówstwa morskiego, wymienione w Układzie Zbiorowym Pracy dla rybaków morskich.” Koniecznym w takiej sytuacji stało się więc sięgnięcie do wspomnianego UZP (jego tekst w formie skanu jest dostępny na internetowej stronie Głównej Biblioteki Pracy i Zabezpieczenia (...): <http://gbpizs.home.pl/UZP%20dla%20ryb.%20mors.1975.pdf>). Układ ten – jak wynika już z jego części wstępnej – został zawarty m.in. dla (...) w Ś. (pkt 3 części wstępnej). Jak wskazano w jego § 2, miał on zastosowanie do pracowników zatrudnionych u armatorów w celu wykonywania pracy na statkach morskich, przeznaczonych do rybołówstwa morskiego, do celów usługowych i naukowo-badawczych rybołówstwa morskiego. Nie dotyczył zaś wyłącznie (§ 2 ust. 2) osób skierowanych na statek w charakterze uczniów, odbywających praktyki na statkach oraz osób przebywających na statkach w celach inspekcyjnych, naukowych. Niesporne jest, że A. K. (1) nie był żadną z tych osób. W § 3 Układu wyjaśniono znaczenie użytych w nim określeń, wskazując m.in., że pod pojęciem „statku” należało rozumieć

statek będący w dyspozycji armatora przeznaczony do wykonywania rybołówstwa morskiego, do celów usługowych i naukowo-badawczych rybołówstwa morskiego; pod pojęciem „pracownika” - osobę zatrudnioną przez armatora na podstawie umowy o pracę w celu wykonywania pracy na statku, zaś pod pojęciem „rybaka” - pracownika posiadającego określone odpowiednimi przepisami kwalifikacje do wykonywania pracy na statku.

Najistotniejszy z punktu widzenia niniejszej sprawy zapis znalazł się jednak w § 14 ust. 1-2 UZP. Wyjaśniono tam bowiem, iż „**przez pracę w zawodzie rybaka rozumie się okres zatrudnienia na statkach i w rezerwie u armatorów w polskim rybołówstwie morskim**” (ust.1), a także iż „do okresu pracy w zawodzie rybaka zalicza się okres zatrudnienia na morskich statkach rybackich bandery obcej, jeżeli zatrudnienie to nastąpiło za zgodą lub z inicjatywy armatora, a pracownik po zakończeniu pracy za granicą wraca bezpośrednio do pracy u armatora (ust. 2).

Z kolei w § 27 UZP wskazano, iż maksymalny skład załogi na poszczególnych typach i rodzajach statków określają załączniki nr 1, 1a, 1b, 1c (ust. 1) oraz że maksymalny skład załogi na nowych typach statków ustala dyrektor zjednoczenia w porozumieniu z Zarządem Głównym Związku (ust. 2). W załączniku nr 1, określającym skład załogi na statkach łowczych i statkach zwiadowczych, wskazano, iż w skład załogi może wchodzić także dwóch stewardów, jeden pomocnik kucharza okrętowego, jeden młodszy kucharz okrętowy – piekarz, jeden kucharz okrętowy. W załączniku nr 1a, określającym skład załogi na statkach – bazach, określono iż w skład załogi mogą wchodzić: dwóch kucharzy okrętowych, dwóch piekarzy, dwóch młodszych kucharzy, siedmiu stewardów.

Z powyższego wynika więc jasno, że stanowiska, które zajmował A. K. w okresie swojego zatrudnienia w (...) były stanowiskami, na których była wykonywana praca rybaka morskiego tak w rozumieniu przepisów wykazu B stanowiącego załącznik do rozporządzenia z 7 lutego 1983r. i wydanego na jego podstawie zarządzenia resortowego, jak i w rozumieniu UZP dla rybaków morskich z 1975 roku. Ubezpieczony wykonywał bowiem pracę wyłącznie na statkach rybackich (trawlerach), mających charakter statków łowczych lub statków-baz-przetwórci, na których to statkach występowały (z uwagi na charakter wykonywanej na nich pracy i długotrwałość rejsów) stanowiska pomocnika kucharza okrętowego, młodszego kucharza okrętowego – piekarza oraz stewarda. Stanowiska te były zaś etatowymi stanowiskami pracy na statku do wykonywania rybołówstwa morskiego, wymienionymi w UZP dla rybaków morskich.

Mając powyższe na uwadze, koniecznym było uznanie, że ubezpieczony spełnił także i ostatnią z wymaganych przesłanek, koniecznych do przyznania mu prawa do emerytury pomostowej.

Zgodnie z normą art. 15 ust. 1 ustawy o emeryturach pomostowych, prawo do emerytury pomostowej powstaje z dniem spełnienia warunków wymaganych do nabycia tego prawa. Jak jednak wynika z treści przepisu art. 26 ust. 1 ustawy, emeryturę pomostową wypłaca się za miesiąc kalendarzowy w terminach i na zasadach przewidzianych dla wypłaty emerytur, określonych m.in. w art. 129 ustawy emerytalnej. Ten ostatni przepis stanowi zaś, iż świadczenia wypłaca się poczynając od dnia powstania prawa do tych świadczeń, nie wcześniej jednak niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek lub wydano decyzję z urzędu.

A. K. (1) wprawdzie wniosek o emeryturę pomostową złożył w organie rentowym w dniu 26 maja 2015 roku, a wymagany w jego przypadku wiek 55 lat ukończył znacznie wcześniej, bo już w listopadzie 2012 roku, jednak w tym czasie nie spełniał jeszcze wszystkich przesłanek do przyznania mu prawa do świadczenia (nie rozwiązał stosunku pracy). Mając więc powyższe na względzie sąd w oparciu o przepis art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. w punkcie I wyroku zmienił zaskarżoną decyzję i przyznał A. K. (1) prawo do emerytury pomostowej począwszy od 8 października 2015 roku, tj. od dnia następnego po rozwiązaniu przez ubezpieczonego stosunku pracy. W pozostałym zakresie (dotyczącym przyznania prawa do emerytury pomostowej za okres wcześniejszy) odwołanie zostało oddalone (pkt II sentencji).

Na zakończenie wymaga jeszcze podkreślenia, że sądowi orzekającemu w niniejszej sprawie znana jest treść sentencji uchwały składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 17 września 2015r., podjętej w sprawie o sygnaturze akt III UZP 7/15. W ocenie sądu rozstrzygnięcie wydane w niniejszej sprawie nie stoi jednak z tą uchwałą w sprzeczności, a to z tego powodu, iż – jak wynika z uzasadnienia wniosku Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego, który zainicjował

wydanie uchwały (pisemne uzasadnienie uchwały nie zostało do tej pory sporządzone) – uchwała ta ma charakter ogólny. Sąd orzekający w niniejszej sprawie także więc w takim ogólnym charakterze uważa ją za trafną. Niewątpliwie bowiem znajdzie ona zastosowanie do wszystkich osób zatrudnionych w charakterze rybaków morskich w innych przedsiębiorstwach niż wymienione w zarządzeniu resortowym, w wykazie B, dziale IV punkt 4, tj. innych niż (...) w G., (...) w S., (...) w Ś., (...) w K., (...) w H., (...) w U., (...) we W., Morskim Instytucie Rybackim w G. oraz (...) w S.. Ubezpieczony jednak, jako osoba zatrudniona w (...) w Ś. na jednym z etatowych stanowisk pracy na statku do wykonywania rybołówstwa morskiego, wymienionym w UZP dla rybaków morskich, podlega szczególnym, korzystniejszym regulacjom, co w szczególowy sposób wyjaśniono wyżej.

SSO Monika Miller-Młyńska